

Til lovforslag nr. L 44. Betænkning afgivet af Kulturudvalget den 6. februar 1996

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af teaterloven

(Nye regler for egnsteatre og små storbyteatre m.v.)

Udvalget har behandlet lovforslaget i nogle møder og har herunder stillet spørgsmål til kulturministeren, som denne har besvaret skriftligt.

Endvidere har udvalget modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra:

BørneTeaterSammenslutningen,
Børneteateret Filuren,
CaféTeatret,
Det Lille Teater,
Foreningen af Små Teatre,
Kommunernes Landsforening,
Teater får 302,
Teaterrådet og
Teatret ved Sorte Hest.

Der er af kulturministeren og af et mindretal stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Kulturministeren har over for udvalget tilkendegivet følgende:

Det årlige kommunale og amtskommunale tilskud til det enkelte egnsteater skal efter bestemmelserne i den foreslåede affattelse af § 15, stk. 3, udgøre et minimum, der opføres på de årlige finanslove. Dette minimum fastsættes som udgangspunkt til 1,9 mio. kr. årligt, jf. dog overgangsordningen i lovforslagets § 2, stk. 3.

Statsrefusion til det enkelte egnsteater kan efter bestemmelserne i den i lovforslaget foreslåede affattelse af § 15, stk. 5, kun ydes inden for et maksimum, der angives på de årlige finanslove. Tilsvarende kan tilskud til det enkelte lille storbyteater efter bestemmelserne i det i lovforslaget foreslåede § 16 b, stk. 3, i teaterloven ikke overstige et maksimum, der opføres

på de årlige finanslove. Dette maksimum fastsættes for både egnsteatre og små storbyteatre til 6 mio. kr. i 1997 og reguleres herefter i forhold til pris- og lønudviklingen.

I henhold til lovforslaget vil statens tilskud til den enkelte kommunes små storbyteatre blive fastsat på samme niveau som statens refusion af de pågældende kommuners udgifter til driften af egnsteater i 1995 reguleret i forhold til pris- og lønudviklingen. Kommunernes egnsteaterbudgetter for 1996 udviser imidlertid et øget aktivitetsniveau. Statens tilskud til den enkelte kommunes små storbyteatre fastsættes derfor med udgangspunkt i statens refusion i 1996 af de pågældende kommuners udgifter til driften af egnsteater. Bevillingen afsat til tilskud til små storbyteatre i Københavns, Frederiksberg, Odense, Århus og Aalborg Kommuner i henhold til den foreslåede affattelse af lovens § 16 forhøjes på denne baggrund med 1,7 mio. kr.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af Socialistisk Folkepartis og Dansk Folkepartis medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse* med de af kulturministeren stillede ændringsforslag.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag. Mindretallet finder, at Teaterrådets bevillinger bør øges med 10 mio. kr. Bevillingsforøgelsen tænkes primært anvendt til en udviklingspulje til storbyteaterområdet. Samtidig hermed foreslås minimumsgrænsen, jf. den foreslåede affattelse af § 15, stk. 3, fastsat til 2,2 mio. kr.

Et andet mindretal (Dansk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til for-
kastelse ved 3. behandling, men vil stemme for
de under nr. 2-4, 6-8, 10, 11, 14 og 15 stillede
ændringsforslag. Dansk Folkeparti mener
ikke, at det er statens opgave at give støtte til
bestemte former for kunst eller kultur, herun-
der teatre, ligesom partiet tager afstand fra de
forhøjelser af bevillingerne, der er indeholdt i
lovforslaget.

I en tid, hvor mange grupper i samfundet
ikke kan få den hjælp, de har brug for – eksem-
pelvis er ventelisterne til mange operationer alt
for lange – er det et helt forkert signal at forhø-
je kulturbevillingerne.

Teatergængere må betale den pris, som bil-
letten reelt koster.

Ændringsforslag

Af kulturministeren, tiltrådt af et flertal (udval-
get med undtagelse af DF):

Til titlen

1) I titlen indsættes efter »teaterloven« or-
dene: »og lov om regionale kulturforsøg«.

Til § 1

Af kulturministeren, tiltrådt af udvalget:

2) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af §
15, stk. 1, ændres ordet »produktionstilskud«
til: »driftstilskud«.

(Vedtages ændringsforslaget, foretages til-
svarende ændring i teaterlovens § 15, stk. 2, 3
og 5, § 16 a, stk. 1, og § 16 b, stk. 1, 2 og 3).

3) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af §
15 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Tilskud til husleje kan kun udgøre
indtil 15 pct. af det refusionsberettigede kom-
munale og amtskommunale driftstilskud til det
enkelte egnsteater.«

Stk. 2-6 bliver herefter stk. 3-7.

4) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af §
15, stk. 2, der bliver stk. 3, ændres »4-årig aftale«
til: »minimum 3-årig aftale«.

Af et mindretal (SF):

5) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af §
15 udgår stk. 5.

Stk. 6 bliver herefter stk. 5.

Af kulturministeren, tiltrådt af udvalget:

6) I den under nr. 1 foreslåede affattelse af §
16, stk. 1, ændres »4-årig aftale« til: »mini-
mum 3-årig aftale«.

7) I den under nr. 2 foreslåede § 16 b indsæt-
tes efter stk. 1 som nyt stykke:

»Stk. 2. Tilskud til husleje kan kun udgøre
indtil 15 pct. af det tilskudsberettigede kom-
munale driftstilskud til det enkelte lille storby-
teater.«

Stk. 2-4 bliver herefter stk. 3-5.

8) I det under nr. 2 foreslåede § 16 b, stk. 2,
der bliver stk. 3, ændres »4-årige aftaler« til:
»minimum 3-årige aftaler«.

Af et mindretal (SF):

9) I den under nr. 2 foreslåede § 16 b udgår
stk. 3, der bliver stk. 4, og i stedet indsættes:

»Stk. 4. Statstilskuddet ydes kun, såfremt
kommunen i den i stk. 1 nævnte aftale forplig-
ter sig til at anvende mindst 40 pct. af tilskud-
det til forestillinger af børneteater og opsøgen-
de teater.«

Af kulturministeren, tiltrådt af udvalget:

10) Nr. 3 udgår.

11) I det under nr. 4 foreslåede § 19 a, 2. pkt.,
ændres »4-årige aftaler« til: »minimum 3-åri-
ge aftaler«.

Af kulturministeren, tiltrådt af et flertal (udval-
get med undtagelse af DF):

Ny paragraf

12) Efter § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 01

I lov nr. 1085 af 20. december 1995 om re-
gionale kulturforsøg foretages følgende æn-
dring:

1. § 4, nr. 3, affattes således:

»3) teaterloven, for så vidt angår § 12 om reglerne for statens tilskud til landsdelsscenerne, §§ 15 og 16 om statens refusion af kommunernes og amtskommunernes tilskud til egnsteatre, §§ 16 a og 16 b om statens tilskud til små storbyteatre i Københavns, Frederiksberg, Odense, Århus og Aalborg Kommuner, § 24, stk. 1-3, om teaterabonnementsordningen og § 25 om regler for statsrefusion af kommuners og amtskommuners udgifter ved køb af forestillinger af børneteater og opsøgende teater.«

Til § 2

13) I *stk. 1* ændres datoen »1. januar 1996« til: »15. marts 1996«.

Af kulturministeren, tiltrådt af udvalget:

14) I *stk. 3* ændres »produktionstilskud« til: »driftstilskud«.

15) *Stk. 4* affattes således:

De økonomiske konsekvenser af lovforslaget er herefter:

Mio. kr. (1996-niveau)	1997
Refusion af kommuners og amtskommuners driftstilskud til egnsteatre i henhold til lovforslagets § 15	22,3
Tilskud til små storbyteatre i Københavns, Frederiksberg, Odense, Århus og Aalborg Kommuner i henhold til lovforslagets § 16	26,2
Teaterrådet til øgede udgifter i henhold til lovforslagets § 19 a	0,5
I alt	49,0*)

*) En forholdsmæssig del af dette beløb vil i henhold til lov om regionale kulturforsøg blive overført til den kulturelle rammebevilling for de regioner, der er omfattet af de regionale kulturforsøg, og som yder tilskud til egnsteatre eller små storbyteatre.

Ad nr. 2, 3, 7 og 14

Kommunernes Landsforening, en række kommuner og en del teatre har i høringssvarerne vedrørende lovforslaget over for Kulturministeriet udtrykt betænkelighed ved lovforslagets bestemmelser om, at det kun er kommunernes og amtskommunernes tilskud til teatrenes produktion og ikke det samlede driftstilskud inklusiv huslejetilskud, der lægges til grund for udbetaling af statens refusion og til-

»*Stk. 4*, § 1, nr. 6 og 7, har virkning fra 1. juli 1997.«

Bemærkninger

Til nr. 1 og 12

I lov om regionale kulturforsøg bemyndiges kulturministeren til gennem forsøgsaftaler at fravige en række bestemmelser i teaterloven - herunder de gældende bestemmelser for egnsteatre. Nærværende lovforslag om ændring af teaterloven indeholder nye bestemmelser for egnsteatre og små storbyteatre, hvorfor det er nødvendigt at ajourføre henvisningerne til teaterloven i lov om regionale kulturforsøg.

Til nr. 2-4, 6-8, 10, 11 og 13-15

Lovforslagets økonomiske konsekvenser

Bevillingen til tilskud til små storbyteatre i Københavns, Frederiksberg, Odense, Århus og Aalborg Kommuner er dels tillagt 3 mio. kr. til støtte af åbne scener, dels forhøjet med 1,7 mio. kr., så tilskuddene fastsættes på 1996-niveau.

skud til henholdsvis egnsteatre og små storbyteatre. En udelukkelse af huslejen fra refusions- og tilskudsgrundlaget vil efter kommunernes og teatrenes opfattelse have for store økonomiske konsekvenser. På denne baggrund er Kulturministeriet indstillet på, at huslejudgifterne ikke fuldstændig bør udelukkes fra refusions- og tilskudsgrundlaget. Derfor foreslås det, at det bliver kommunernes og amtskommunernes tilskud til teatrenes drift, der

lægges til grund for udbetaling af statens refusion og tilskud til henholdsvis egnsteatre og små storbyteatre. For at sikre et minimum af styring med de formål, hvortil der ydes refusion og tilskud, foreslås det, at tilskud til husleje kun kan udgøre indtil 15 pct. af såvel det refusionsberettigede kommunale og amtskommunale driftstilskud til det enkelte egnsteatre som det tilskudsberettigede kommunale driftstilskud til det enkelte lille storbyteater.

Ad nr. 4, 6, 8 og 11

Kommunernes Landsforening og Københavns Kommune har udtrykt ønske om, at lovforslagets bestemmelser om, at der ubetinget skal indgås 4-årige aftaler mellem kommuner og teatre gøres mere fleksible, så også andre terminer for aftalerne bliver mulig. For at imødekomme dette ønske foreslås det, at aftalerne for både egnsteatrenes og de små storbyteatres vedkommende skal være minimum 3-årige. Herved bliver det i højere grad muligt at tilpasse aftalernes længde efter lokale ønsker og forhold.

Ad nr. 10

I forbindelse med høringen over lovforslaget hos teatre, kommuner og organisationer er ministeriet blevet opmærksom på, at de åbne scener ofte i større eller mindre grad er medproducenter hos de teatergrupper, der ikke har fast tilknytning til en scene. En tynd definition af begrebet åben scene er således ikke oplagt, hvilket bidrager til opfattelsen af, at de åbne scener bør kunne støttes på linje med øvrige egnsteatre og små storbyteatre. Den i lovforslaget afsatte bevilling på 3 mio. kr. til Teaterrådet til støtte af åbne sceners kunstneriske ledelse og administration tillægges herefter be-

villingen afsat til tilskud til små storbyteatre i Københavns, Frederiksberg, Odense, Århus og Aalborg Kommuner.

Ad nr. 15

Lovforslagets bestemmelser om refusionsgodkendelse af børneteater og opfølgende teater lægger op til, at den teaterfaglige vurdering og godkendelse af de enkelte forestillinger finder sted forud for den teatersæson, hvor godkendelsen gælder. Refusionsgodkendelsen for sæsonen 1996/97 er på nuværende tidspunkt stort set gennemført efter de gældende regler. Derfor foreslår ministeriet, at bestemmelserne først får virkning fra sæsonen 1997/98.

Til nr. 5 og 9

Der bør være mulighed for, at man også kan operere med større teatre, forudsat der er lokal vilje til at støtte en sådan udvikling. En maksimumsgrænse kan i enkelte tilfælde blive en unødigt forhindring for et teater med en spændende udvikling.

SF finder, at staten skal have en overordnet holdning om at støtte børnekulturen. Derfor bør der, når staten nu går over til en bloktilskudsordning, udstikkes nogle retningslinjer. Storbyerne skal have frie hænder til at bestemme, hvordan statstilskuddet skal administreres, bortset fra at mindst 40 pct. af byens tilskud skal gå til børne- og ungdomsteaterområdet.

Ændringsforslagene skal opfattes som en slags mindretalsbeskyttelse, der sikrer, at børneteateret ikke bliver sorteper i byernes indbyrdes kampe om at være mest attraktiv. I denne kamp vil det mere prestigepægede voksenteater ofte blive foretrukket.

Hanne Andersen (S) fmd. Søren Hansen (S) Eva Fatum (S) Poul Qvist Jørgensen (S)

Peder Sass (S) Margrete Auken (SF) Elsebeth Gerner Nielsen (RV) Aage Frandsen (SF)

Peter Duetoft (CD) Ester Larsen (V) Helge Sander (V) Lars Løkke Rasmussen (V) nfmd.

Hans Christian Schmidt (V) Torben Rechendorff (KF) Agnete Laustsen (KF)

Brian Mikkelsen (KF) Ole Donner (DF)

Fremskridtspartiet og Enhedslisten havde ikke medlemmer i udvalget.